

PRAWO LOTNICZE

ŹRÓDŁA

- Konwencja paryska w sprawie uregulowania żeglugi powietrznej (1919)
- **Konwencja chicagowska o międzynarodowej żegludze powietrznej (1949)**
  - Porozumienie w sprawie wykonywania międzynarodowych przewozów liniowych

PRZESTRZEŃ POWIETRZNA

- narodowa - ponad terytorium lądowym państw, wodami wewnętrznymi i morzem terytorialnym - wyłączna jurysdykcja państwa
- międzynarodowa - ponad terytorium niepodlegającym jurysdykcji - swoboda żeglugi powietrznej

„SWOBODY” LOTNICZE - DLA SAMOLOTÓW CYWILNYCH

- przelot tranzytowy
- lądowanie techniczne (cel niezarobkowy)
- dostarczenie pasażerów/ładunku/poczty
- zabranie pasażerów/ładunku/poczty
- przewóz w/w między państwem-stroną a państwem trzecim - zakaz kabotażu

MIĘDZYNARODOWA ORGANIZACJA LOTNICTWA CYWILNEGO (ICAO)

- siedziba w Montrealu
- system ONZ
- ma za zadanie nadzorowanie światowego ruchu lotniczego i dostosowywanie wymogów technicznych i bezpieczeństwa do stanu myśli technologicznej

ICAO

- systemy łączności i udogodnień dla żeglugi powietrznej
- cechy charakterystyczne portów lotniczych
- reguły ruchu lotniczego i metod kontroli ruchu lotniczego
- wydawanie licencji personelowi eksploatacyjnemu i mechanicznemu
- zdatność statków powietrznych do lotu, rejestracji i identyfikacji statków powietrznych
- gromadzenie i wymiana informacji meteorologicznych
- księgi pokładowe
- mapy i plany lotnicze
- formalności celne i imigracyjne
- statki powietrzne w niebezpieczeństwie i dochodzeń w sprawie wypadków

STATEK POWIETRZNY

- każdy aparat mogący się utrzymać w atmosferze na skutek oddziaływania powietrza (KCh)
- urządzenie zdolne do unoszenia się w atmosferze na skutek oddziaływania powietrza innego niż oddziaływanie powietrza odbitego od podłoża. (ust. polskie prawo lotnicze)
- każdy powinien mieć przynależność

NARUSZENIE PRZESTRZENI POWIETRZNEJ

- Bułgaria (1955) i rejsowy samolot izraelski
- ZSRR (1983) i Korean Airlines
- 1984 - Protokół Montrealski - powstrzymanie się od użycia broni

KONWENCJA TOKIJSKA

- przestępstwo wywarło skutek na terytorium tego państwa
- przestępstwo zostało popełnione przez obywatela tego państwa lub w stosunku do takiego obywatela
albo przez osobę mającą stałe miejsce zamieszkania w tym państwie
- przestępstwo narusza bezpieczeństwo tego państwa
- przestępstwo stanowi naruszenie jakichkolwiek reguł lub przepisów dotyczących lotu lub manewrowania statkiem powietrznym, obowiązujących w tym państwie
- wykonanie jurysdykcji jest konieczne w celu doprowadzenia do poszanowania każdego zobowiązania
tego państwa, wynikającego z wielostronnej umowy międzynarodowej

PRAWO KOSMICZNE

ŹRÓDŁA

- Traktat dot. zasad regulujących działalność państw w zakresie badania i wykorzystywania przestrzeni kosmicznej, łącznie z Księżycem i innymi ciałami niebieskimi
- Konwencja o międzynarodowej odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez obiekty kosmiczne (1972)

PRZESTRZEŃ KOSMICZNA

- Nie podlega suwerenności państw
- Nie można jej zawłaszczyć
- Stanowi wspólne dziedzictwo ludzkości
- Wolność badań i pokojowego użytkowania

UMOWA O RATOWANIU KOSMONAUTÓW (...) - 1968

- uzyskanie informacji
- zawiadomienie władzy wypuszczającej i SG ONZ
- natychmiastowe ratowanie kosmonautów /
odzyskanie obiektów na prośbę

- Veer Pratap Singh, obywatel Indii, latając prywatną awionetką zarejestrowaną w Indiach, przeleciał nad wyłączną strefą ekonomiczną Pakistanu, a następnie nad jego strefą przyległą i morzem terytorialnym. Pakistańskie lotnictwo wojskowe zmusiło go do lądowania. Po wylądowaniu został zatrzymany, gdyż, jak mu oświadczono, naruszył narodową przestrzeń powietrzną Pakistanu, latając bez stosownego zezwolenia. Singh oświadczył, iż nie naruszył prawa, ponieważ korzystał z analogicznego do prawa nieszkodliwego przeptywu prawa nieszkodliwego przelotu, powoływał się przy tym na fakt, że Pakistan jest stroną Konwencji chicagowskiej z 1944 r. Republika Indii nie jest stroną tej konwencji.

- Sonda IM1u, polsko-niemiecki obiekt kosmiczny zarejestrowany w RFN został wypuszczony w przestrzeń kosmiczną dnia 30 kwietnia 1996 roku z urządzeń znajdujących się na terytorium Szwajcarii. W lipcu 1999 roku na orbicie okołoziemskiej zderzył się on z niewielkim meteorem. Zderzenie to spowodowało wytrącenie sondy IM1u z orbity, w następstwie którego sonda zaczęła spadać w kierunku Ziemi. Polska stacja kontrolna utraciła kontakt z sondą, dzień później kontrolę nad sondą utraciła również stacja niemiecka. W trakcie spadania sonda IM1u rozpadła się na kilka części. Jedna z nich spadając na Ziemię, otarła się o kanadyjski helikopter wojskowy, powodując jego wybuch, szczęśliwie obaj piloci zdołali się uratować. Inne fragmenty obiektu spadły na terytorium Gwatemali i Hondurasu niszcząc zabudowania cywilne. Jeszcze inny fragment zniszczył satelitę czeską. Jaki jest zakres odp. odszkodowawczej?

KONWENCJA O MIĘDZYNARODOWEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ OBIEKTY KOSMICZNE (1972)

- odpowiedzialność międzynarodowa:
  - absolutna (bezwzględna) na zasadzie ryzyka - przypisanie państwu aktu powoduje odpowiedzialność za szkodę
  - na zasadzie winy - państwu należy udowodnić winę